

Broj: 02-37-21-312
U Sarajevu, 27.12.2012. godine

Izveštaj direktora AKAZ-a za drugu sjednicu privremenog Upravnog vijeća Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (27.12.2012.)

Izveštaj o radu AKAZ-a za period 1. januar – 31. decembar 2012. godine

Izveštaj o radu AKAZ-a za period 1. januar – 31. decembar 2012. godine predstavlja rad Agencije u protekloj godini u odnosu na aktivnosti predviđene Programom rada i utroška sredstava za 2012. godinu (broj: 01-37-21/12 od 24.02.2012.), usvojenog *Odlukom o usvajanju Programa utroška sa kriterijima raspodjele sredstava «Tekući transferi drugim nivoima vlasti – AKAZ» utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva V. broj: 588/2012. od 19.04.2012. godine*, koju je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela na svojoj 46. sjednici održanoj 19.04.2014. godine. Ovaj izveštaj je pripremljen u skladu sa nacrtom dnevnog reda za drugu sjednicu privremenog Upravnog vijeća AKAZ-a, tačka 3.

Izveštaj je podijeljen u devet dijelova kako slijedi: 1. Rad Upravnog vijeća AKAZ-a; 2. Edukacija i obuka zdravstvenih profesionalaca; 3. Facilitacija; 4. Akreditacija; 5. Standardi sigurnosti; 6. Projekat Mentalno zdravlje; 7. Sastanci, konferencije; 8. Unutarnja organizacija i funkcioniranje Agencije; 9. Ugovori o djelu.

1. Rad Upravnog vijeća AKAZ-a

Upravno vijeće Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u F BiH, radilo je u 2012. godini sa članstvom čiji je mandat bio vremenski ograničen. Naime, članovi Upravnog vijeća birani su kao privremeni članovi tri puta na mandat od po 60 dana.

Upravno vijeće održalo je četiri sjednice (peta sjednica, na kojoj se prezentira ovaj Izveštaj, održava se 27.12.2012. godine) sa dva različita sastava članstva. Unatoč navedenoj činjenici, treba se konstatirati visoki stepen koherentnosti i kontinuiteta u radu ovog organa AKAZ-a.

Pored rada usmjerenog na omogućavanje operativnog djelovanja agencije tj. usvajanje dokumenata neophodnih za nesmetani rad, potrebno je izdvojiti aktivnosti Upravnog vijeća vezane za izbor direktora AKAZ-a. Naime, u saglasnosti sa FMZ koje je delegiralo dva predstavnika za ovu aktivnost, Upravno vijeće je imenovalo *Komisiju za izbor direktora AKAZ-a* (Rješenje broj: 02-37-08/12 od 08.06.2012. godine). Po okončanju rada Komisije te dobivanju saglasnosti ministra zdravstva F BiH za imenovanje najboljeg kandidata (broj: 01-37-4399/12, od 09.07.2012.), i na osnovu Izveštaja Komisije, donesena je Odluka o izboru direktora Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u F BiH.

Nadalje, po nalogu Upravnog vijeća, i u skladu sa Zaključkom Upravnog vijeća o imenovanju *Komisije za primopredaju materijalnih zaduženja i funkcije direktora Agencije za kvalitet i akreditaciju* sa sjednice održane 08.06.2012. godine, proveden je postupak primopredaje i na funkciju direktora je, dana 02.09.2012., stupio Mr.sci.med.dr. Ahmed Novo.

2. Edukacija i obuka zdravstvenih profesionalaca

Sarajevski kanton

Krajem septembra 2011. godine Agencija je potpisala Ugovor o edukaciji sa Kliničkim centrom univerziteta u Sarajevu i Psihijatrijskom bolnicom Jagomir o edukaciji zdravstvenih profesionalaca u oblasti uspostavljanja sistema kvaliteta. Edukacija je završena u aprilu 2012. godine. Certificate o završenoj edukaciji iz Kliničkog Centra Univerziteta u Sarajevu je dobilo 149 učesnika, a iz Psihijatrijske klinike Kantona Sarajevo 22, ukupno 171 učesnik. Nakon završene edukacije Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u F BiH je obučila devet odabranih facilitatora iz KCU Sarajevo i pet iz Psihijatrijske bolnice Kantona Sarajevo u periodu od 4-6. aprila 2012. godine, neposredno nakon završene edukacije, kako bi se odmah pristupilo aktivnostima na uvođenju sistema kvaliteta. Posebna pažnja, prilikom obuke facilitatora je posvećena pisanju politika i procedura, prijavi i analizi incidentnih situacija, mjerenju iskstva pacijenata, kliničkoj reviziji, kliničkim putevima i sl.

Zeničko-dobojski kanton

Kantonalna bolnica Zenica je i ove godine educirala u Agenciji za kvalitet i akreditaciju cca 50 svojih djelatnika. Svih petnaest modula je uspješno prezentirano do druge polovine juna i edukacija je okončana.

Unsko-sanski kanton

Početkom oktobra 2012. godine AKAZ je potpisao Ugovor sa ZU Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać kao i sa DZ Bihać, DZ Bužim i DZ Sanski Most.

Od ukupno, po Ugovoru dogovorenih 15 edukativnih modula do sada je završeno 14 i to: 1. Sistemi kvaliteta u zdravstvu; 2. Standardi; 3. Politike i procedure; 4. Strateško planiranje; 5. Timski rad i akciono planiranje; 6. Prijava incidentnih situacija; 7. Sistemi žalbi; 8. Klinička revizija u zdravstvenim ustanovama i Klinički putevi; 9. Sigurnost pacijenta i principi upravljanja kliničkim i nekliničkim rizicima; 10. Indikatori izvedbe; 11. Etička i pravna pitanja u kliničkoj praksi, implementacija prava pacijenata; 12. Medicina zasnovana na dokazima; 13. AGREE instrument; i 14. Kliničke vodilje.

Očekuje se da će edukacija biti završena do kraja januara 2013. godine (preostali modul: 15. Projekat u ustanovi).

3. Facilitacija

Klinički Centar Univerziteta u Sarajevu

Nakon završene edukacije, u periodu od 4-6. aprila 2012. godine, Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u F BiH je obučila devet odabranih facilitatora iz KCU Sarajevo. Ugovor o saradnji u oblasti facilitacije između AKAZ-a i Kliničkog Centra Univerziteta u Sarajevu potpisan je početkom oktobra 2012. god. Također, Upravni odbor Kliničkog Centra Univerziteta u Sarajevu, imajući u vidu važnost uspostavljanja sistema kvaliteta, donio je odluku i o osnivanju Službe za kvalitet, koja će upošljavati 15 zdravstvenih profesionalaca. S tim u vezi, imajući u vidu višegodišnje iskustvo i postignute rezultate u ovoj oblasti, AKAZ je dogovorio posjetu uposlenika novoformirane Službe KCU Sarajevo Službi za poboljšanje kvaliteta UKC Tuzla.

Psihijatrijska bolnica Jagomir

Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u F BiH je, u periodu od 4-6. aprila 2012. godine, obučila pet odabranih facilitatora iz Psihijatrijske bolnice Kantona Sarajevo kako bi se odmah pristupilo aktivnostima na uvođenju sistema kvaliteta. Posebna pažnja, prilikom obuke facilitatora je posvećena pisanju politika i procedura, prijavi i analizi incidentnih situacija, mjerenju iskstva pacijenata, kliničkoj reviziji, kliničkim putevima i sl.

Na žalost, prema informacijama koje smo dobili, Psihijatrijska bolnica Jagomir, usljed finansijskih poteškoća, nije bila u mogućnosti da nastavi suradnju sa AKAZ-om (Ugovor o

facilitaciji), ali u okvirima koliko je to moguće uposlenicima ove Klinike, nastavljene su predmetne aktivnosti.

Zavod za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu

Na osnovu izvještaja facilitara dr. Enisa Hasanovića (24.09.2012. godine) Studentska poliklinika nije u mogućnosti da nastavi sa aktivnostima na planirani način.

Klinička bolnica Zenica

Po završetku edukacije krajem juna tekuće godine, već u julu se pristupilo aktivnostima facilitiranja bolnice i ova aktivnost je u toku sa planiranim posjetama i rezultatima.

4. Akreditacija

Program rada i utroška sredstava za 2012. godinu predvidio je za kraj 2012. godine (novembar – decembar) vanjsku ocjenu i eventualna akreditacija 4 klinike i jednog hospisa u sastavu *UKC Tuzla*.

Jednako tako, planirana je i akreditacija *Zavoda za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu* (oktobar – novembar 2012.) te akreditacija *Doma zdravlja Gračanica*.

Što se tiče *UKC Tuzla*, moramo konstatirati da nije došlo do aplikacije za akreditaciju obzirom je menadžment centra odlučio odgoditi ove aktivnosti do završetka izrade standarda sigurnosti te provedbe sertifikacijskog procesa.

U *Zavodu za zaštitu studenata Univerziteta u Sarajevu* facilitacijske posjete su prekinute te se planirani period akreditacije odgađa za narednu godinu. (Napomena: po navodima facilitatora, menadžment *Zavoda* ima probleme sa nastavkom predviđenih aktivnosti. *AKAZ* će u narednom periodu preduzeti potrebne radnje da se utvrdi realne mogućnosti okončanja facilitacije i pokretanje postupka akreditacije.)

Dom zdravlja Gračanica

Dom zdravlja Gračanica je nastavila sa aktivnostima u oblasti uspostavljanja kvaliteta. Uz predani rad uposlenika i uspješnu saradnju sa menadžmentom ovog doma zdravlja, kao i uz kontinuirane pomoć i konsultacije koje pruža *AKAZ*, za očekivati je da će *Dom zdravlja Gračanica* aplicirati za akreditaciju u narednoj godini. Na poziv direktorice *JZU Dom zdravlja Gračanica* dr. Zehre Karahasanović, dr. Zoran Riđanović je obavio 24. i 25. oktobra 2012. prvu predocjenjivačku posjetu radi utvrđivanja stanja uspostavljenih mjera kvaliteta i sigurnosti i nivoa pripremljenosti ustanove za vanjsku ocjenu koja je bila planirana za mjesec decembar 2012.

Samoocjenu je uradilo 56% medicinskih i nemedicinskih službi *Doma zdravlja* što je nedovoljan broj u odnosu na ranije planirani termin vanjske ocjene (decembar 2012.). Prema samoocjeni *DZ Gračanica*, nivo potpune ispunjenosti kriterija je 70% i traži se unapređenje barem za 10%. Rok za završetak prve samoocjene je ispoštovan krajem novembra, a za završetak druge samoocjene, rok je kraj mjeseca februara 2013. godine. (Po ocjeni dr. Riđanovića, realan rok za akreditaciju *Doma zdravlja Gračanica* je maj-juni 2013. godine. Stoga, o ovoj djelatnosti više u narednim izvještajima.)

Napomena:

Iz gorenavedenog razvidno je da Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu nije izvršila aktivnosti predviđene *Programom rada i utroška sredstava za 2012. godinu* vezane za akreditaciju.

Ne ulazeći u analizu i objektivni karakter prepreka procesu akreditacije, umjesto ovih aktivnosti, menadžment *AKAZ-a* je odlučio preusmjeriti planirane finansijske i ljudske resurse na aktivnosti vezane za standarde sigurnosti i postupak sertifikacije zdravstvenih ustanova.

5. Standardi sigurnosti i kvaliteta

Standardi sigurnosti za apoteke

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (46/10), član 55 „AKAZ je dužan definisati sistem bezbjednosnih standarda u zdravstvenim ustanovama iz tačke 5) stava 1. ovog člana, te obavljati kontinuirano praćenje i procjenu bezbjednosnih standarda u zdravstvenim ustanovama, što uključuje i izdavanje sertifikata o zadovoljenju standarda bezbjednosti.“ Zakonska obaveza Agencije razvijena je dodatno u Zakonu o apotekarskoj djelatnosti (Službene novine Federacije BiH, br.40/10, čl. 12, 57 i 72), gdje se navodi da su sve apoteke, bez obzira na oblik svojine, dužne uspostaviti sistem sigurnosti na temelju standarda koje propisuje Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH (AKAZ). Apoteka zdravstvena ustanova može obavljati apotekarsku djelatnost, ako osim drugih uslova propisanih zakonom, ispunjava i uspostavljen sistem standarda sigurnosti radi zaštite pacijenata (član 12, stav 1, tačka 4).

Činjenica da je pomenuti Zakon o apotekarskoj djelatnosti utvrdio obavezu AKAZ-a *expressis verbis*, bila je razlog preferencijalnog izbora apoteka kao zdravstvenih ustanova za koje će AKAZ najprije razviti standarde sigurnosti i izraditi pravilnik o sertifikaciji. Sigurnost je ključni faktor kvaliteta u svakoj zdravstvenoj ustanovi. Standard sigurnosti je izjava očekivanja o optimalno sigurnoj praksi koju apoteka može i mora ostvariti. Mjerljivi aspekt standarda su kriteriji koji detaljno opisuju ključne komponente standarda. Jedan standard je potpuno zadovoljen kad su ispunjeni svi kriteriji tog standarda. Za sigurnost apoteke zdravstvene ustanove i sigurne apotekarske usluge zakonodavac propisuje izdavanje sertifikata nakon zadovoljenja svih ovih standarda. Nacrt Standarda sigurnosti za apoteke je napravljen i potrebno je uraditi još neke tehničke dorade kako bi bio spreman za pilotiranje. Paralelno sa finalizacijom standarda radimo na Pravilniku sa sertifikaciju. Da bi Agencija ispunila svoju obavezu propisanu Zakonom u smislu definiranja sistema sigurnosti potrebno je uraditi pored standarda sigurnosti i Pravilnika i Kriterije o izboru članova i Poslovnik o radu komisije za sertifikaciju apoteka, Kriterije o izboru članova i Poslovnik o radu Odbora AKAZ-a za sertifikaciju, Cjenovnik usluga sertifikacije, itd.

Revizija akreditacijski standarda za timove porodične/obiteljske medicine

Početkom godine Agencija je uradila reviziju akreditacijski standardi za porodičnu medicine. Revizija se odnosila na usaglašavanje kriterija sa novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (broj.01-02-430/10, 30.07.2010.) i pripadajućih pravilnika, zatim uveden je sistem novog bodovanja, gdje su dvije osnovne karakteristike:

- da su mjerljivi (tako da ih vanjski ocjenjivači mogu pouzdano ocijeniti);
- da su dostižni (da ih timovi porodične / obiteljske medicine koji se samo/ocjenjuju mogu ispuniti).

Standardi imaju pet poglavlja (1. organizacija i menadžment; 2. promocija zdravlja i prevencija bolesti; 3. kliničke usluge; 4. anketiranje pacijenata o zadovoljstvima usluga; 5. prava i obaveze pacijenata) sadrži **34 standarda** koji opisuju traženi kvalitet u radu tima porodične / obiteljske medicine.

Svaki standard sadrži kriterije koji opisuju ključne komponente standarda. Kriteriji se koriste da bi se pobliže objasnili standardi i da bi se ocijenilo da li su standardi ispunjeni ili ne.

Kriteriji, kao osnov za ocjenu, mogu biti *kvalitativni* (ima-nema; da-ne; subjektivna ocjena vanjskog ocjenjivača) ili su *kvantitativni* i tada ih nazivamo *indikatorima* (pokazateljima). U 34 standarda ukupno ima **160 kriterija**, u prosjeku 4,6 kriterija po jednom standardu.

6. Projekat Mentalno zdravlje

Pregled projektnih aktivnosti:

1. Rezultati prvog anketiranja sudionika iz oblasti mentalnog zdravlja u Federaciji Bosne i Hercegovine o saradnji i koordinaciji;
2. Revizija akreditacijskih standarda nakon rezultata samoocjene;
3. Kratak pregled svih predocjenjivačkih posjeta CMZ s analizom aktuelnog stanja;
4. Završna revizija akreditacijskih standarda nakon rezultata samoocjene;
5. Razmjena dobre prakse;
6. Edukacija i obuka.

Rezultati prvog anketiranja sudionika iz oblasti mentalnog zdravlja u Federaciji Bosne i Hercegovine o saradnji i koordinaciji

Do kraja drugog izvještajnog perioda (decembar 2011.god.), od 74 upućena anketna upitnika pozitivno je odgovorilo 40 zdravstvenih i drugih ustanova (54%), što je po našem mišljenju bio nezadovoljavajući odziv.

Da bismo kompletirali prvo istraživanje, u periodu januar – mart 2012. godine, ponovili smo slanje upitnika na adrese onih CMZ i drugih ustanova koji nam nisu odgovorili. Rijetke odgovore prikupljali smo do početka mjeseca marta, kada je podvučena crta za primanje potpunih anketnih upitnika.

I pored naših nastojanja, u završnu obradu rezultata ušlo je 40 zdravstvenih ustanova primarne zaštite (12 DZ, 14 CMZ i 14 TPM); 16 CSR i 6 bolnica.

Statistička obrada anketnih upitnika je analizirala saradnju centara mentalnog zdravlja sa menadžmentom doma zdravlja, timovima porodične medicine i odjelima bolnica /klinika iz domena mentalne zaštite.

Revizija akreditacijskih standarda nakon rezultata samoocjene

Analizom ocjene izvedivosti i analizom samoocjene akreditacijskih standarda na osnovu dostavljenih obrazaca samoocjene 29 centara za mentalno zdravlje, utvrdili smo da je izvjestan broj centara ocijenio neke kriterije kao *teško ostvarljive/neizvodive* ili *neispunjene/ne primjenjive*. Zbrajanjem negativnih poena našli smo šest kriterija za koje većina CMZ smatra da su neadekvatni. Te kriterije smo brisali iz samoocjene i tako reducirali prvobitni broj od 116 na 110 kriterija, koji su potom poslužili kao osnovica (100%) za bodovnu evaluaciju ispunjenosti kriterija.

Tabela 1. Brisani kriteriji nakon samoocjene CMZ

Kriterij	Izjava	Broj negativnih poena
1.5	CMZ osigurava obuku zaposlenih zdravstvenih radnika i saradnika iz prevencije sindroma sagorijevanja.	16
3.4	Ako se radi o stranoj osobi, pacijentima i zakonskim zastupnicima osigurava se usluga prevođenja.	27
5.5	Osoblje CMZ ima superviziju iskusnijih kolega.	32
5.18	Pacijenti imaju pristup savjetovanju i podršci u pitanjima zapošljavanja, obuke i prekvalifikacije	20
6.8	Gdje je to moguće i gdje to odgovara, CMZ pomaže u organiziranju obuke za prekvalifikaciju pacijenata, druge edukacije, zapošljavanje, poboljšavanje stambenih prilika i uključivanje pacijenata u socijalne ili sportske aktivnosti.	28
10.3	CMZ ima manje putničko vozilo (u vlasništvu ili na raspolaganju) za obavljanje kućnih / patronažnih posjeta.	30

Budući da nakon ove revizije 110 kriterija daje teorijski maksimum od 220 bodova, donji limit od 80% bodova za akreditaciju CMZ predstavlja 176 bodova. Ispunjenost 110 kriterija potom je izračunata za sve centre prema shemi - potpuno ispunjen kriterij (2 boda) i djelomično ispunjen kriterij (1 bod).

Kratak pregled svih predocjenjivačkih posjeta CMZ s analizom aktuelnog stanja

U skladu sa aktivnostima projekta trebalo je organizirati tutorstvo, što bi obuhvatilo rasprava o standardima i saradnji, te direktnu pouku šta treba uraditi u postupku akreditacije i provjeru da li je to urađeno i zašto to nije urađeno. Mi smo kroz predocjenjivačke posjete zapravo uradili tutorstvo, budući da su na većini sastanaka bili prisutni direktor DZ i voditelj tima. U tom smislu posjete su bile učinkovite, posebno u podizanju nivoa svijesti direktora domova zdravlja o značaju CMZ i potrebi investiranja u oblast mentalnog zdravlja. Postignuta su i mnoga praktična rješenja i dobivena čvrsta obećanja, na primjer, u domenu određenih građevinskih radova (toaleti, pregrađivanja, liftovi, pasarele), preseljenja osoblja u nove prostore, uvezivanja prostora, osiguranja privatnosti, uspostavljanje direktnog telefonskog broja i internet konekcije; inicirana su neka organizacijskiha rješenja (preregistracija u CMZ, rješavanje nejasnih odnosa s bolnicom); data je podrške CMZ zbog nerazumijevanja menadžmenta o važnosti CMZ kad direktor nije bio prisutan na sastanku (CMZ Tešanj); date sugestije o načinima unapređenja saradnje s timovima porodične medicine, centrom za socijalni rad i drugim organizacijama; uključivanju pacijenata i njihovih porodica u rad centara, o boljoj organizaciji medicinske dokumentacije, posebno kad je riječ o obaveznosti otvaranja zdravstvenih kartona i organizaciji multidisciplinarnog timskog rada. Pojašnjena su brojna pitanja iz upravljanja kvalitetom i rizikom u CMZ, pitanja zaštite prava duševnih bolesnika, itd. Mnogi od prisutnih bili su nam zahvalni i većina je izjavila da su nakon naše posjete mnoge stvari postale jasnije i određenije.

Završna revizija akreditacijskih standarda nakon predocjenjivačkih posjeta

Kroz analizu ispunjenih upitnika samoocjene i diskusije s članovima timova CMZ, uočeni su još neki kriteriji koji iziskuju precizniju formulaciju radi boljeg razumijevanja. To je učinjeno koncem septembra mjeseca. Konačna verzija sa reduciranim i poboljšanim kriterijima i u novom formatu (traženje dokaza za ispunjenost i djelomičnu ispunjenost kriterija) objavljena je na sajtu Agencije.

Razmjena dobre prakse

Uz saglasnost s većinom CMZ je realizacija naše namjere razmjene dobre prakse gdje je otvorena nova stranice na sajtu (mentalno zdravlje) Agencije koja je u potpunosti posvećene problematici mentalnog zdravlja, prije svega ustupanjem razvijenih dokumenata Agenciji pod oznakom copyrighta. Na sajtu su objavljene kompletne aktivnosti Agencije, zatim, razvijeni dokumenti centara za mentalno zdravlje: protokoli o saradnji, politike, procedure, klinički protokoli i vodiči, upitnici o zadovoljstvu pacijenata i osoblja, itd.

Veliki interes su pokazali centri: Ključ, Srebrenik, Vitez, Gračanica, Bugojno, Zenica, Bihać, Banovići i Živinice da se na ovaj način razmjenjuju dokumenti i tako ubrza rad na unapređenju kvaliteta.

Edukacija i obuka

Od 08. do 11. novembra 2012. god. u hotelu Hollywood, Sarajevo, održana je radionica za sudionike centara mentalnog zdravlja radi pripreme za akreditaciju. Organizatori skupa bili su Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu Federacije BiH (AKAZ), Federalno ministarstvo zdravstva, Projekat mentalno zdravlje u BiH i XY Asocijacija. U četverodnevnoj radionici su sudjelovala 29 centra iz Federacije BiH i 58 učesnika iz gradova: Banovići, Bihać, Bugojno, Goražde, Gračanica, Kakanj, Ključ, Livno, Ljubuški, Mostar (2 CMZ-a), Sanski Most, Sarajevo (6 CMZ-a), Široki Brijeg, Srebrenik, Tešanj, Tuzla, Velika Kladaša, Visoko, Visoko, Vitez, Zavidovići, Zenica, Živinice.

Radionici nisu prisustvovali učesnici iz tri centra: Lukavac, Travnik i Vareš.

Predavači:

Bakir Nakaš, Zoran Riđanović, Adisa Mehić, Behzad Hadžić, Esmina Avdibegović, Aida Pilav, Goran Čerkez i Marina Bera, koji su kroz osam modula edukacije analizirali ispunjenost kriterija iz akreditacijskih standarda za centre mentalnog zdravlja i zajedno sa moderatorom radionice Zoranom Riđanovićem vodili veoma plodne diskusije sa učesnicima nakon svakog edukacijskog modula.

Moduli:

Bakir Nakaš (Sarajevo): Upravljanje i rukovođenje CMZ (standard 1);
Zoran Riđanović (Sarajevo): Osiguranje i poboljšanje kvaliteta, sigurnosti usluga i bezbjednosti osoblja i korisnika (standard 8);
Adisa Mehić (Sarajevo): Prava pacijenata u oblasti mentalnog zdravlja (standard 3);
Behzad Hadžić (Ključ): Učešće pacijenata, članova porodice i zakonskih zastupnika u aktivnostima CMZ (standard 4);
Esmina Avdibegović (Tuzla): Kliničke usluge CMZ (standard 5) i Promocija mentalnog zdravlja i prevencija mentalnih poremećaja i onesposobljenja (standard 6);
Aida Pilav (Sarajevo): Medicinska dokumentacija (standard 7);
Goran Čerkez (Sarajevo): Saradnja, koordinacija i integracija usluga (standard 2);
Marina Bera (Sarajevo): Prostorije CMZ (standard 9); i Oprema CMZ (standard 10).

Po opštoj ocjeni svih učesnika, radionica je postigla planirane ciljeve, naime: da predavači predstave standarde i kriterije; da detaljno analiziraju njihov smisao iz ugla zdravstvenih profesionalca; da analiziraju nedovoljnu ispunjenost i neispunjenost pojedinih kriterija na osnovu samoocjene centara i utvrde razloge za to; da daju sugestije i predlože neka praktična rješenja za ispunjavanje standarda / kriterija i, konačno, da predlože bolju terminologiju i modernije koncepte koji odražavaju napredak psihijatrije i mentalnog zdravlja u zajednici radi nove revizije akreditacijskih standarda za centre mentalnog zdravlja. Za pohvalu su veliki entuzijizam predavača i visok nivo uključenosti svih sudionika radionice koji su pokazali neskrivene ambicije da ovaj proces uspješno okončaju akreditacijom u jesen naredne godine. Zbog toga se organizatori iskreno zahvaljuju svim predavačima i učesnicima ove radionice.

Referalni dokumenti Projekta:

Izveštaj o projektnim aktivnostima januar 2012. – 15. juli 2012. godine

Izveštaj o posjetama centara za mentalno zdravlje.

Izveštaj o projektnim aktivnostima 15. juli – 31. oktobar 2012. godine

Akreditacijski standardi za centre mentalnog zdravlja

Zaključci radionice: „Priprema centara mentalnog zdravlja za akreditaciju u Federaciji BiH“

7. Sastanci, konferencije idr.

Napomena:

Dio Izveštaja u kojem sa navode *Sastanci, konferencije i dr.* uvršten je u prethodni Izveštaj za period septembar – novembar 2012. te će, za potrebe ovog Izveštaja biti dopunjen za mjesec decembar.

Ocjena programa imunizacije u Albaniji

Odlukom Upravnog vijeća AKAZ-a, direktor Ahmed Novo, u svojstvu člana međunarodnog tima ocjenjivača učestvovao je u ocjeni programa imunizacije u Albaniji. Boravak u Albaniji u trajanju od tri sedmice bio je dostatan za potpuni uvid u stanje ovog programa.

8. Unutarnja organizacija i funkcioniranje Agencije

Slijedom naloga menadžmentu AKAZ-a da izradi opis poslova za radnu grupu (Komisiju) koja treba izraditi elaborat o potrebama iz sfere ljudskih resursa AKAZ-a i da predloži kandidate za članstvo u radnoj grupi, AKAZ je pripremila narečeni dokument za sjednicu Upravnog vijeća od 27.12.2012.

Naime, očekuje se da će osnivanje radne grupe te izrada elaborata dovesti do slijeda aktivnosti koje će rezultirati neophodnim promjenama općih akata agencije. Nadalje, očekuje se da elaborat ponudi rješenja za promjene unutrašnje organizacije agencije kao i izvore za obezbjeđenje finansijskih sredstava neophodnih za kadroviranje i ispunjavanje zakonskih obaveza AKAZ-a.

9. Ugovori o radu

Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu je strateški usmjerena na tzv. *outsourcing* tj. obezbjeđivanje izvršavanja velikog broja radnih zadataka angažmanom spoljnih saradnika. Ovakvo opredjeljenje omogućuje agenciji da ne bude opterećena visokim brojem izvršilaca čija je priroda posla temporalnog karaktera. Stoga je u protekloj godini zaključeno preko 100 ugovora o djelu sa predavačima, facilitatorima i drugim izvršiocima poslova neophodnih za funkcioniranje AKAZ-a.

Za potrebe ovog Izvještaja izdvajamo ugovore o djelu potpisane sa 4 izvršioca u periodu od 22.10. - 08.11.2012.

Angažirana su dva dipl. pravnika, doktor stomatologije i diplomirani kriminalist (osoba obučena za poslove zaštite sigurnosti, i zaštite na radu).

Dva izvršioca su okončala svoj rad predavanjem *Izvještaja (2)* 22.12.2012. a druga dva izvršioca obavezna su podnijeti *Izvještaj (2)* 05. odnosno 08.01.2013.

Razlog angažmana, i informiranja Upravnog vijeća o ovim izvršiocima, samoobjašnjavaju predviđeni opisi poslova koje navodimo a koji se tiču u cijelosti problematika iznesenih pred Upravno vijeće na sjednicama od 29.11. i 27.12.2012. godine.

Pravnik I

1) Na osnovu analize pozitivnih propisa FBiH relevantnih za AKAZ, Zakona o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu u FBiH, Statuta AKAZ, i općih akata AKAZ, pripremiti Izvještaj (1) presjeka stanja regulative Agencije navodeći koje je nove akte potrebno izraditi i usvojiti, kao i spisak izmjena i dopuna potrebnih za ažuriranje postojeće regulative.

2) Na osnovu analize Pravilnika o radu i Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, u skladu sa uputstvima direktora AKAZ, izraditi Izvještaj (2) o potrebnim promjenama opisa za radna mjesta zaposlenih u agenciji i nacrt izmjena i dopuna navedenih pravilnika.

Pravnik II

1) Na osnovu analize pozitivnih propisa FBiH relevantnih za AKAZ, Zakona o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu u FBiH, Statuta AKAZ, i općih akata AKAZ, pripremiti Izvještaj (1) presjeka stanja regulative Agencije s osvrtom na standarde sigurnosti i standarde kvaliteta u smislu usklađenosti sa pozitivnim propisima FBiH navodeći spisak izmjena standarda koje je potrebno izraditi i usvojiti, kao i spisak eventualnih izmjena i dopuna potrebnih za ažuriranje postojeće regulative AKAZ-a.

2) Na osnovu analize relevantnih zakona i Standarda za bolnice te uputstvima direktora AKAZ, izraditi Izvještaj (2) o principima na osnovu kojih je potrebno izraditi pravilnik/e o akreditaciji i sertifikaciji sa osvrtom na razlike koje proizlaze iz prirode obaveznosti odnosno dobrovoljnosti pojedinog procesa tj. standarda sigurnosti i standarda kvaliteta.

Zaštita na radu

1) Na osnovu analize pozitivnih propisa FBiH relevantnih za AKAZ, Zakona o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu u FBiH, Statuta AKAZ, i općih akata AKAZ, pripremiti izvještaj (1) presjeka stanja regulative Agencije navodeći koje je akte

potrebno izraditi i usvojiti i/ili spisak izmjena i dopuna potrebnih za ažuriranje postojeće regulative koja se tiče sigurnosti na radu.

2) Na osnovu analize stanja, Pravilnika o zaštiti na radu i Pravilnika o protivpožarnoj zaštiti, u skladu sa uputstvima direktora AKAZ, izraditi Izvještaj (2) o potrebnim radnjama i nabavkama neophodnim za materijano - fizičku sigurnost i bezbjednost osoblja, i izraditi plan evakuacije za slučaj opasnosti (požara).

Standardi za stomatologe

1) Na osnovu analize relevantne dokumentacije koja se tiče postojećih standarda sigurnosti i kvaliteta za zdravstvene ustanove, izvršitelj je dužan izraditi Izvještaj (1) o trenutnom stanju stvari u oblasti stomatološke djelatnosti u odnosu na postojeće standarde.

2) U skladu sa uputstvima direktora AKAZ, izvršitelj je dužan izraditi Izvještaj (2) koji će sadržavati standarde sigurnosti i kvaliteta za stomatološke zdravstvene ustanove.

Direktor Agencije za kvalitet i
akreditaciju u zdravstvu u FBiH
Dr. Ahmed Novo

Prilog:
Izvještaj sa putovanja u Albaniju
(A. Novo)